

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سبزوار  
دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ دکتری حرفه‌ای پزشکی عمومی

عنوان پایان نامه

بررسی رابطه‌ی طول بند ناف با پیامدهای نوزادی در بیمارستان شهیدان مبینی  
سبزوار سال ۱۳۹۲-۹۳

استاد راهنما :

دکتر ژيلا آگاه

نگارش :

آيدا بصيري

تاریخ دفاع :

اردیبهشت ۱۳۹۵

شماره: .....  
تاریخ: .....  
پرست: .....



### صورت جلسه هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه

به منظور بررسی و ارزشیابی پایان نامه خانم آیدا بصیری رشته پزشکی جلسه‌ای با حضور امضا کنندگان ذیل به عنوان هیئت داوران در تاریخ ۹۵/۰۲/۲۸ در محل بیمارستان شهیدان مبینی برگزار و با توجه به معیارهای ارزشیابی، پایان نامه ایشان تحت عنوان: بررسی رابطه طول بند ناف با پیامدهای نوزادی در بیمارستان شهیدان مبینی سبزوار سال ۹۳-۹۴ با درجه بسیار خوب و نمره ۱۸/۲۱ (صحبته و سبب و یک عدد) مورد تأیید قرار گرفت.

#### هیات داوران:

۱- خانم دکتر ژیلآ آگاه (استاد راهنما)

۲- خانم دکتر لاله صادقی (استاد داور)

۳- آقای دکتر سید محسن امامی (استاد داور)

۴- خانم دکتر راحیل محمودی (نماینده شورای پژوهشی دانشکده و داور)

۵- خانم مریم داورزنی (نماینده آموزش)

مدیر پژوهشی دانشکده پزشکی

صفحه شناسه

عنوان: بررسی رابطه طول بند ناف با پیامدهای نوزادی در بیمارستان شهیدان مبینی سبزوار سال ۱۳۹۲-۹۳
استاد/اساتید راهنما: دکتر ژیلآ آگاه
استاد/اساتید مشاور:
تاریخ دفاع: ۹۵/۲/۲۸
نمره پایان نامه: ۱۸,۶۱
کد اخلاق: IR.MEDSAB.REC.1394.92
کد ثبت پایان نامه: ۳۹۳۰۱۰۲۶۹
شماره ثبت در مرکز ثبت کارازمایی بالینی (برای مطالعات کارازمایی بالینی):
حق استفاده از مفاد پایان نامه برای دانشگاه علوم پزشکی سبزوار محفوظ است و استفاده از مطالب متن، جدول ها، نمودارها و شکل ها بدون ذکر منبع ممنوع می باشد.

مدیر پژوهشی دانشکده پزشکی



انظره برسی

## تشکر و قدردانی:

سپاس خدای را که سخنوران، در ستودن او بمانند و شمارندگان، شمردن نعمت‌های او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن نتوانند. و سلام و درود بر محمد و خاندان پاک او.

بدون شک جایگاه و منزلت معلم، والاتر از آن است که در مقام قدردانی از زحمات بی‌شائبه‌ی او، با زبان قاصر و دست ناتوان، چیزی بنگاریم. اما از آن جایی که تجلیل از معلم، سپاس از انسانی است که هدف و غایت آفرینش را تامین می‌کند و سلامت امانت‌هایی را که به دستش سپرده‌اند تضمین؛ بر حسب وظیفه و از باب " من لم یشکر المنعم من المخلوقین لم یشکر الله عز و جل " :

از پدر و مادر عزیزم... این دو معلم بزرگوارم... که همواره بر کوتاهی و درشتی من، قلم عفو کشیده و کریمانه از کنار غفلت‌هایم گذشته‌اند و در تمام عرصه‌های زندگی یارو یاور بی‌چشم‌داشت برای من بوده‌اند؛ از استاد با کمالات و شایسته؛ خانم دکتر ژیلآ آگاه که در کمال سعه صدر، با حسن خلق و فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ ننمودند و زحمت راهنمایی این رساله را بر عهده گرفتند؛ و از خواهر و همسر گرامی ایشان دکتر جلال برادران مطیع به خاطر راهنمایی‌ها و همکاری بی‌دریغ در نگارش پایان نامه؛ کمال تشکر و قدردانی را دارم.

باشد که این خردترین، بخشی از زحمات آنان را سپاس گوید.



دانشکده پزشکی

شماره: .....  
تاریخ: .....  
پرست: .....

### فرم شماره ۲۴: تعهد نامه اصالت رساله یا پایان نامه

اینجانب آیدا بصیری دانش آموخته رشته پزشکی که در تاریخ ۱۳۹۵/۲/۲۸ از پایان نامه خود تحت عنوان: "بررسی رابطه طول بند ناف با پیامدهای نوزادی در بیمارستان شهیدان مبینی سبزوار در سال ۹۳-۱۳۹۲" با کسب نمره ۱۸/۶۱ و درجه بسیارخوب دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم:

(۱) این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده ام.

(۲) این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایینتر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

(۳) چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ، ثبت اختراع و... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

(۴) چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: آیدا بصیری

تاریخ و امضاء

## فهرست مطالب

۱.....	چکیده فارسی.....
۲.....	فصل اول : کلیات طرح.....
۳.....	۱-۱ بیان مسئله و ضرورت انجام تحقیق.....
۷.....	۱-۲ بررسی متون.....
۱۴.....	۱-۳ تعریف واژه های کلیدی به فارسی و انگلیسی:.....
۱۶.....	فصل دوم: اهداف و فرضیات.....
۱۷.....	۲-۱ هدف کلی:.....
۱۷.....	۲-۲ اهداف اختصاصی:.....
۱۸.....	۲-۳ اهداف کاربردی:.....
۱۸.....	۲-۴ فرضیات یا سوالات تحقیق:.....
۲۰.....	فصل سوم: روشها و مواد.....
۲۱.....	اطلاعات مربوط به روش اجرای طرح.....
۲۱.....	۳-۱ جمعیت مورد مطالعه:.....
۲۱.....	۳-۲ روش نمونه گیری:.....
۲۱.....	۳-۳ حجم نمونه:.....
۲۱.....	۳-۴ روش اجرای طرح:.....
۲۳.....	۳-۵ چگونگی تعیین اعتبار و روایی وسایل و ابزار اطلاعات:.....
۲۳.....	۳-۶ معیارهای ورود و خروج مطالعه:.....
۲۴.....	۳-۷ شیوه گردآوری اطلاعات:.....
۲۴.....	۳-۸ ابزار گردآوری اطلاعات:.....
۲۵.....	۳-۹ جدول متغیرها:.....
۲۶.....	۳-۱۰ روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری.....
۲۷.....	۳-۱۱ چک لیست.....

فصل چهارم: نتایج و تحلیل ها .....	۳۱
فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری .....	۴۲
۵-۱ بحث: .....	۴۳
۵-۲ نتیجه گیری: .....	۴۷
۵-۳ پیشنهادات: .....	۴۸
منابع .....	۵۰
پیوست .....	۵۳
چکیده انگلیسی .....	۵۷



## فهرست جداول

جدول ۳-۱: متغیرهای مورد استفاده در طرح.....	۲۵
جدول ۴-۱: توزیع سن، وزن، قد و سن حاملگی افراد مورد مطالعه.....	۳۲
جدول ۴-۲: توزیع آپگار دقایق اول، پنجم و پانزدهم، وزن و قد نوزاد.....	۳۲
جدول ۴-۳: بررسی رابطه طول بند ناف و وزن نوزاد.....	۳۳
جدول ۴-۴: بررسی رابطه طول بند ناف و قد نوزاد.....	۳۴
جدول ۴-۵: بررسی رابطه طول بند ناف و جنسیت نوزاد.....	۳۴
جدول ۴-۶: بررسی رابطه طول بند ناف و دفع مکنونیوم.....	۳۴
جدول ۴-۷: بررسی رابطه طول بند ناف با گره، پیچ خوردگی و شاخص حلقه های عروقی بند ناف.....	۳۵
جدول ۴-۸: رابطه شاخص حلقه های عروقی بند ناف با آپگار، وزن تولد، گراویدیتی، پاریتی.....	۳۶
جدول ۴-۹: گره خوردگی بند ناف.....	۳۷
جدول ۴-۱۰: تعداد موارد پیچ خوردگی بند ناف.....	۳۸
جدول ۴-۱۱: بررسی رابطه طول بند ناف با سن و وزن مادر و سن حاملگی.....	۳۹
جدول ۴-۱۲: بررسی آزمون همبستگی پیرسون بین متغیرهای طرح.....	۴۰
جدول ۴-۱۳: بررسی رابطه وزن و قد نوزاد.....	۴۱

## فهرست نمودارها و شکل ها

شکل ۴-۱: رابطه طول بند ناف و گره خوردگی بند ناف..... ۳۷

شکل ۴-۲: رابطه طول بند ناف و تعداد پیچ خوردگی بند ناف به دور گردن، اندام، تنه جنین..... ۳۸

## چکیده

**عنوان:** بررسی رابطه طول بند ناف با پیامدهای نوزادی در بیمارستان شهیدان مبینی سبزوار سال ۹۳-۱۳۹۲

**زمینه و هدف:** بند ناف برای سلامت جنین از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و هرگونه تغییر در مورفولوژی آن، می‌تواند اثرات سوء بر سلامت جنین بگذارد. هدف از این مطالعه بررسی رابطه‌ی طول بند ناف با پارامترهای حین زایمان نظیر آپگار دقیقه اول، پنجم و پانزدهم، دفع مکونیوم، وزن نوزاد و... می‌باشد.

**روش پژوهش:** این مطالعه در بیمارستان شهیدان مبینی سبزوار بر روی ۱۷۰ زن باردار با سن حاملگی ۳۶-۴۲ هفته در سال ۹۳-۹۲ انجام شد. اطلاعات ویژگی‌های دموگرافیک مادر، سیر و مراحل زایمان، توسط ماما در چک‌لیست و پرسش‌نامه ثبت گردید.

سنجش طول بند ناف، بلافاصله بعد از وضع حمل از طریق متر توسط ماما صورت گرفت. پس از کلامپ بند ناف، با اندازه‌گیری طول بین دو کلامپ، قبل از برش بند ناف و نیز اندازه‌گیری جداگانه‌ی دو قطعه‌ی بند ناف قبل از باز شدن کلامپ‌ها، از محل کلامپ تا اتصال به نوزاد و فاصله کلامپ دیگر تا ناحیه اتصال به جفت و مجموع این سه مقدار، طول بند ناف بدست آمد.

**یافته‌ها:** میانگین طول بند ناف،  $۵۶/۴۷ \pm ۱۱/۲۰$  سانتی‌متر بود. بین طول بند ناف با آپگار دقیقه اول، پنجم، پانزدهم، دفع مکونیوم، وزن، قد نوزاد، شاخص حلقه‌های عروقی بند ناف، گراویدیتی، پاریتی، سن حاملگی، سن و وزن مادر ارتباطی وجود نداشت. بین طول بند ناف با جنسیت نوزاد، گره بند ناف و پیچ خوردگی بند ناف ارتباطی معنادار وجود داشت.

**نتیجه‌گیری:** از آن‌جا که طول بند ناف با جنسیت، گره و پیچ خوردگی بند ناف به دور گردن یا اندام ارتباط دارد و این پارامترها، خود تاثیر به سزایی بر پیامدهای حین زایمانی و نوزادی دارند، لذا ارزیابی‌های سونوگرافیک و تخمین طول بند ناف قبل از زایمان می‌تواند در پیش‌گیری و کاهش عوارض سوء نوزادی مفید باشد.

**واژگان کلیدی:** بند ناف، مکونیوم، آپگار